

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK ZAWODOWYCH

Kod przedmiotu	
Kierunek	Pedagogika, II stopień Moduł: Terapia pedagogiczna
Profil kształcenia	Praktyczny
Semestr	Semestr 4
Rodzaj praktyk pogłębiająca/dyplomowa	praktyki zawodowe - praktyka dyplomowa
Opiekun praktyk	
Tryb studiów (studia stacjonarne, studia niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne

Cele praktyk (ogólne i szczegółowe)

Celem praktyk zawodowych jest wyposażenie absolwenta studiów w niezbędną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, aby mógł profesjonalnie realizować przyszłe zadania zawodowe z zakresu terapii pedagogicznej. Praktyki zawodowe są zintegrowane z rodzajem prowadzonych zajęć. Praktyka dyplomowa może służyć także zbieraniu danych w ramach przygotowywanej koncepcji badań własnych, prowadzącej do napisania pracy magisterskiej.

Cele ogólne:

1. Pogłębianie wiedzy i umiejętności zdobytych przez studenta w czasie studiów oraz nabycie nowych poprzez prowadzenie lub współprowadzenie zajęć z zakresu terapii pedagogicznej, z ewentualną możliwością wykorzystania do przygotowania pracy dyplomowej.
2. Pogłębianie kompetencji zawodowych poprzez dalszą systemową konfrontację przygotowania teoretycznego z zakresu terapii pedagogicznej.
3. Wzbogacenie umiejętności i zachowań potrzebnych w środowisku pracy; praca w zespole, należyty stosunek do pracy i innych współuczestników, z którymi praca jest wykonywana.
4. Poszerzenie doświadczeń związanych z organizacją i funkcjonowaniem instytucji oraz stanowisk związanych z realizacją zadań bezpośrednio powiązanych z pracą terapeutyczną, pedagogiczną, dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą oraz organizacyjną.
5. Gromadzenie danych na temat warsztatu pracy przyszłego terapeuty, w zakresie wyposażenia technicznego, technologicznego i informatycznego szkół/placówek oświatowych, realizujących terapię pedagogiczną.
6. Pogłębienie znajomości sposobów prowadzenia dokumentacji w szkole/placówce

systemu oświaty, w których realizowana jest edukacja włączająca lub/i wspomaganie w rozwoju.

7. Dalsze poznawanie środowiska zawodowego, zasad etyki zawodowej, holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do podmiotów, uczestniczących w procesie realizacji praktyk zawodowych.
8. Zdobycie dodatkowego doświadczenia związanego z pracą terapeutyczną, dydaktyczno-wychowawczą oraz opiekuńczą terapeuty/nauczyciela/opiekuna/wychowawcy/ i konfrontowanie nabytej wiedzy teoretycznej z praktyką pedagogiczną i społeczną.
9. Dalsze przygotowanie do samodzielnej pracy na stanowisku nauczyciela terapeuty oraz do podejmowania decyzji w zakresie terapii pedagogicznej.
10. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za realizację zadań podejmowanych podczas odbywania praktyki zawodowej; świadome przestrzeganie zasad etyki zawodowej.

Cele szczegółowe:

1. Dalsze pogłębione poznawanie zadań charakterystycznych dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowiska, w jakim one działają, z uwzględnieniem edukacji terapii pedagogicznej;
2. Doskonalenie znajomości organizacji, statutu i planu pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty w zakresie terapii pedagogicznej;
3. Zaobserwowanie i przestrzeganie w praktyce zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi;
4. Doskonalenie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, specjalistów z zakresu organizowania i prowadzenia terapii pedagogicznej, wspomaganie rozwoju, ich interakcji z dziećmi i uczniami;
5. Krytyczna analiza sposobów, w jaki nauczyciele i specjaliści planują i przeprowadzają zajęcia terapeutyczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze oraz profilaktyczne;
6. Wdrażanie do wyciągania wniosków z obserwacji sposobów integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i terapeutyczno-dydaktycznych oraz profilaktycznych przez nauczycieli i specjalistów;
7. Kształtowanie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć terapeutycznych pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
8. Dalsze rozwijanie umiejętności analizowania sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk;
9. Kształtowanie umiejętności całościowego podejścia w procesie diagnozowania przypadku, planowania i organizowania procesu wspomaganie oraz oceny postępów edukacyjnych a tym samym skuteczności przyjętej strategii działania w zakresie wspomaganie rozwoju dziecka/ucznia;

10. Skuteczne współdziałanie z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.		
Opis efektów uczenia się uzyskiwanych przez uczestnika studiów w ramach praktyk		
OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ		SYMBOL PRK (odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się)
WIEDZA		
Student zna i rozumie		
1	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących; w tym zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowiska, w jakim one działają, z uwzględnieniem terapii pedagogicznej;	PED2_W01
2	organizację, statut i plan pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty w zakresie terapii pedagogicznej;	PED2_W01
3	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia, socjalizacji oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów; w tym zna sposoby w jaki nauczyciele i specjaliści planują i przeprowadzają zajęcia terapeutyczne, dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz profilaktyczne;	PED2_W02
4	źródła i miejsce pedagogiki specjalnej w nauce oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych oraz medycznych i nauk o zdrowiu;	PED2_W01
5	zakresy pedagogiki specjalnej; w kontekście potrzeb specjalnych dostrzeżonych w miejscu praktyk;	PED2_W03
6	konceptje rehabilitacji, edukacji +i terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów;	PED2_W04
7	metodologię badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych i nauk społecznych, w szczególności zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej, oraz postulat wieloparadygmatyczności;	PED2_W10
8	metodologiczne założenia i zasady oraz etyczne normy projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej;	PED2_W10
9	zasady i normy etyczne obowiązujące w zakresie rehabilitacji, edukacji i terapii;	PED2_W15
10	współczesne podejście do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i wynikające z niego nowe formy edukacji, w tym integracyjna i włączająca;	PED2_W12 PED2_W13
11	system kształcenia specjalnego w kontekście systemu kształcenia powszechnego;	PED2_W07
12	organizację i metodyki kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie integracyjnym i włączającym, w szczególności modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, oraz modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć terapeutycznych;	PED2_W07 PED2_W08
1	merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć –	PED2_W15

3	zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej;	PED2_W07 PED2_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
Student potrafi		
1	wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizy problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych; w tym wyciągać wnioski z obserwacji interakcji uczestników procesu terapeutycznego, obserwowanych lub/i prowadzonych zajęć, sposobów integracji działań opiekuńczo - wychowawczych i terapeutyczno-dydaktycznych oraz profilaktycznych przez nauczycieli i specjalistów;	PED2_U01 PED2_U04
2	rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne oraz doświadczenia zaobserwowane podczas praktyk, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej, dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych, medycznych i nauk o zdrowiu;	PED2_U01 PED2_U03
3	rozróżniać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie pedagogiki; w tym pedagogiki specjalnej, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań w obrębie wybranego zakresu pedagogiki specjalnej;	PED2_U01 PED2_U06
4	diagnozować złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne, projektować i prowadzić zajęcia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów;	PED2_U04
5	wykorzystywać aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w planowaniu, realizacji, monitorowaniu i ewaluacji procesu wychowania i nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	PED2_U08
6	wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze rehabilitacji, edukacji i terapii;	PED2_U08
7	prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz wykorzystywać zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć;	PED2_U11 PED2_U13
8	wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz programy poprawiające integrację rówieśniczą uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	PED2_U11 PED2_U13
9	pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z nauczycielami, specjalistami, rodzicami i opiekunami uczniów;	PED2_U14 PED2_U15
10	analizować własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i rehabilitacyjne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych;	PED2_U19
11	projektować i prowadzić zajęcia oraz dokonywać ich ewaluacji – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej;	PED2_U05
1	poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz poprawnie i	PED2_U12

2	adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się specjalistyczną terminologią;	PED2_U16
KOMPETENCJ SPOŁECZNE		
Student jest gotów do		
1	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	PED2_K11 PED2_K09
2	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami uczniów, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	PED2_K10 PED2_K11
3	komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne;	PED2_K06 PED2_K10
4	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;	PED2_K01 PED2_K09
5	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tych środowisk;	PED2_K02 PED2_K03
Miejsce odbywania praktyk		
<p>Praktyki zawodowe mogą się odbywać w przedszkolach, szkołach i placówkach systemu oświaty, w których do zajmowania stanowiska nauczyciela są wymagane kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w szczególności w szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych¹. Praktyki zawodowe mogą być realizowane w instytucjach systemu oświaty, wymienionych w art. 2 <i>Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe</i> (Dz. U. z 2019 r. poz. 59, z późn. zm.).</p> <p>Miejsce odbywania praktyk:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W przedszkolach, w tym: specjalnych, integracyjnych, z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi, a także w innych formach wychowania przedszkolnego; 2. W oddziałach przedszkolnych, integracyjnych, specjalnych w szkołach podstawowych 3. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych (np. w żłobkach), w oddziałach, w których znajdują się dzieci/wychowankowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wymagający terapii pedagogicznej. 4. W poradniach psychologiczno-pedagogicznych i innych placówkach prowadzących terapię pedagogiczną. <p>Wskazane elementy infrastrukturalne oraz elementy wyposażenia, w jakie musi być wyposażone miejsce odbywania praktyk:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. W grupach dzieci w przedszkolach, szkołach, placówkach systemu oświaty znajdują się dzieci/uczniowie/wychowankowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wymagający terapii pedagogicznej. 		

¹ Zgodnie z Rozporządzeniem MN i SW z dnia 25 lipca 2019r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, Dz. U. z 2019r., poz. 1450, s. 69

6. Placówki posiadają wyposażenie/infrastrukturę (pomoce dydaktyczne, urządzenia techniczne, tablice interaktywne, pakiety edukacyjne i inne media, aranżację przestrzeni edukacyjnej), które umożliwia realizację efektów zawartych w podstawie programowej, w spersonalizowanych programach, np. IPET .
7. Pomieszczenie i stanowisko pracy umożliwiające opracowywanie dokumentacji służącej realizacji praktyki oraz jej weryfikację przez zakładowego opiekuna praktyki, a także służące konsultacjom z opiekunem w zakresie przebiegu praktyki i trudności, które ewentualnie pojawiają się w trakcie jej przebiegu.
8. Dostęp do dokumentacji szkolnej; w tym regulującej pracę szkółach/ placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w celu jej poznania, analizy, wykorzystania w planowaniu procesu terapeutycznego, dydaktyczno-wychowawczego, opiekuńczego i profilaktycznego.

Weryfikacja efektów uczenia się oraz sposób obliczania oceny końcowej

Ocena końcowa

- a) Analiza i ocena Dziennika praktyk zawierającego szczegółowe odtworzenie obserwowanych, hospitowanych i prowadzonych zajęć, własne uwagi, obserwacje i wnioski dotyczące praktyk oraz opinię zakładowego opiekuna praktyki (lub wniosku o zaliczenie praktyki zawodowej).

Ocena DZIENNIK x 0,3

- b) Analiza przedłożonego przez studenta po praktykach portfolio, w skład którego wchodzi:
- c) Karta obserwacji zajęć (lekcji lub terapii). Zajęcia (lekcję, zajęcia terapeutyczne) prowadzi nauczyciel, a obserwuje student
- d) Sprawozdanie z odbytych praktyk
- e) Ankieta ewaluacyjna
- f) Jeden konspekt zajęć terapeutycznych z wnioskami z przeprowadzonych zajęć i refleksjami własnymi
- g) Opis i analiza przypadku, odzwierciedlający proces terapeutyczny od diagnozy do prognozy wybranego zaburzenia u dziecka, czyli wykazanie się umiejętnością planowania oraz realizacji procesu terapeutycznego i wstępną, cząstkową oceną jego efektów

Ocena DOKUMENTY x 0,3

- h) Ustny egzamin problemowy - szczegółowa (pogłębiająca i refleksyjna) rozmowa sprawozdawcza na temat zadań realizowanych podczas praktyki - wykazanie się przez studenta odpowiednią wiedzą, umiejętnościami oraz kompetencjami nabytymi podczas realizacji praktyki zgodnie z
- i) wymaganiami zdefiniowanymi przez efekty kształcenia przedstawionymi w programie praktyk.

OCENA EGZAMIN x 0,4

Ocena końcowa z praktyk jest ŚREDNIĄ WAŻONĄ obliczoną wg następującego wzoru:

OCENA KOŃCOWA = DZ x 0,3 + DOK x 0,3 + EGZ x 0,4

j) **DZIENNIK** – dziennik praktyk wraz z opinią opiekuna zakładowego praktyk

k) **DOKUMENTY** – dokumenty obowiązujące na etapie praktyki kierunkowej

podstawowej**l) EGZAMIN – ustny egzamin problemowy weryfikujący efekty uczenia się nabyte w trakcie realizacji praktyki kierunkowej podstawowej**

Skala ocen:

bardzo dobry (5)

dobry plus (4,5)

dobry (4)

dostateczny plus (3,5)

dostateczny (3)

niedostateczny (2)

Ocena ustalana powinna być na podstawie następującej skali:

Poniżej 55.00 % - ocena 2

55.00 % i więcej - ocena 3

60.00 % i więcej - ocena 3,5

70.00 % i więcej - ocena 4

80.00 % i więcej - ocena 4,5

90.00 % i więcej - ocena 5

Forma nakładu pracy uczestnika studiów	Obciążenie studenta (h)	
	STAC.	NIESTAC.
Nakład pracy uczestnika studiów (bilans punktów ECTS)		
1. Udział w zajęciach teoretycznych – wykłady (zgodnie z planem studiów)	-	-
2. Udział w zajęciach praktycznych – dalsza i pogłębiona analiza dokumentacji placówki, analiza podstaw prawnych organizowania wspomaganie oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej, przygotowanie się do obserwacji/asystowania i prowadzenia zajęć terapeutycznych itp. (zgodnie z planem studiów i programem praktyk: ramowym i szczegółowym, dostosowanym do rodzaju praktyki)	155	155
3. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (1+2)	155	155
4. Praca własna (np. czytanie literatury z zakresu pedagogiki specjalnej, edukacji włączającej, psychologii, wychowania, opieki, terapii pedagogicznej i profilaktyki, przygotowania opisu i analizy przypadku wraz załącznikami metodycznymi, wzbogacone analizą czasopism pedagogicznych, podstawy programowej, programów nauczania, przewodników metodycznych, projektów zajęć, IPET, diagnoz, orzeczeń i opinii pp-p a także stron www instytucji, zajmujących się kształceniem integracyjnym, specjalnym, wychowaniem, terapią, profilaktyką i opieką, wspomaganie rozwoju; analiza przepisów prawa zewnętrznego oraz wewnętrznego szkół/placówek oświatowych, przygotowywanie materiałów metodycznych z zakresu terapii pedagogicznej (opracowywanie IPET, pisanie konspektów/scenariuszy/projektów zajęć), wyszukiwanie filmów edukacyjnych i instruktażowych, prace projektowe, ewaluacja, analiza wniosków, rekomendacje dla dalszego doskonalenia i inne).	-	-
Sumaryczne obciążenie pracą uczestnika studiów (h):	155	155
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów – „ECTS ” w siatce):	7	7
Uwagi		
40 godzin na poznawanie dokumentacji pracy szkoły/placówki oświatowej, 55 godzin na obserwowanie zajęć, 60 godzin na asystowanie lub/i prowadzenie zajęć.		

--